

гърди си да притисна,/ сърце, що с моето съгласно да бий и чезне!“ Един общ ритъм – не е ли това ембрионалният ритъм, единен с майчиното тяло, другото, копнежно лице на нощта?¹⁵

Но то непрекъснато се изплъзва, остава реално, не-изживяно, ефимерно - проявява се или като констатация на липса („да има. . .“) или неговото съзерцание е прекъснато от събуждането в момента на екстазното сливане. Жаждата за покой, „нирванното“, което в „Нощ“ е брилянтно издържано в антропологичния код, остава незадоволено, продължава по-нататък да тлее като невротично повтарящ се симптом.

Така или иначе, чезненето е цената, на която във версията на сюжета – чрез незадоволеното желание или психо-соматичните страдания на болестта и душевни травми лирическият „аз“ поглъща, така да се каже, целия корпус на своя текстови свят. Оттук нататък остава той отново да го изговори в новия модус, който е бил смисълът на инициацията. Експанзията на центростремителното движение на влизане-всмукване в „Нощ“ аз-а оттук нататък се трансформира обратно в центробежно, разпръскващо движение по посока към следващите творби.

¹⁵ Думата „чезна“ е най-противоречиво-провокативното манипулиране с означаващото в поемата, способността му да насочва раздвояващо към полюсни денотати. Тази способност като че ли е заложена в изначалната срастналост и контаминиране на дълбинни антропологични схеми, което намира израз в това, че дневните колизии се проявяват в режима на нощното въображение като сливане. У Яворов, обобщено казано, се наблюдава онова, което Бодуин нарича „вертикална връзка“ между образите и идеите – способността на един образ да възбужда различни идеи (Ж. Дюран, цит. съч., с. 63) – в частност проявяващо се като амбивалентност на лирическата ситуация, напр. надвесването на женска фигура, целувката и пр.

От друга страна в „мъглявината“ на „Нощ“ се експериментира богато и с другата, хоризонтална връзка – с възможността за „групиране на множество образи в една идея“ и в частност изначално двойния модус, любимото Яворово раздвояване на една идея или състояние в антидететични образи, издигане / падане, светло / тъмно и пр., намиращо „реалистична“ мотивировка в пристъпите на болестта.